

Státní písek

2

jsem obvykle neznal dost důvěrně vnitřní život souboru, jeho herecké možnosti a vlastně ani základní motor jejich snah.

Takže to, co budete číst v následujících řádcích, není ze zkušenosti praktika, ale teoretická úvaha, jak by se taková věc mohla realizovat tak, aby z ní něco bylo. Neříkal jsem bez vážného úmyslu, že bych raději psal o tom, jak amatéři mohou spolupracovat s profesionály a poznamenávat jejich tvůrčí práci. Situace je bohužel taková, že jen málo profesionálních divadel má ambice neustálého hledání. Většinou se vše pohybuje ve vyjetých kolejích a kritériem umělecké hodnoty bývá pouze problematická řemeslnost. Dovolím si takový vývod:

Malá divadla nepochybně vnášejí do divadelního dění množství inspirujících vlivů,

Sotva jsme s Milošem Maršálkem přijeli do Písku a zapálili si první cigaretu, konečně zbaveni pochybu, který nás polovinu dne posunoval z Moravy na západ, ujali se nás redaktoři Zpravodaje. Dialog pak pokračoval takto:

Red: Nebyl byste tak laskav a nenapsal byste něco na titulní stránku druhého čísla Zpravodaje?

Já: Laskav bych byl, ale kdy to potřebujete?

Red: Když už jste tak laskav, tak hned.

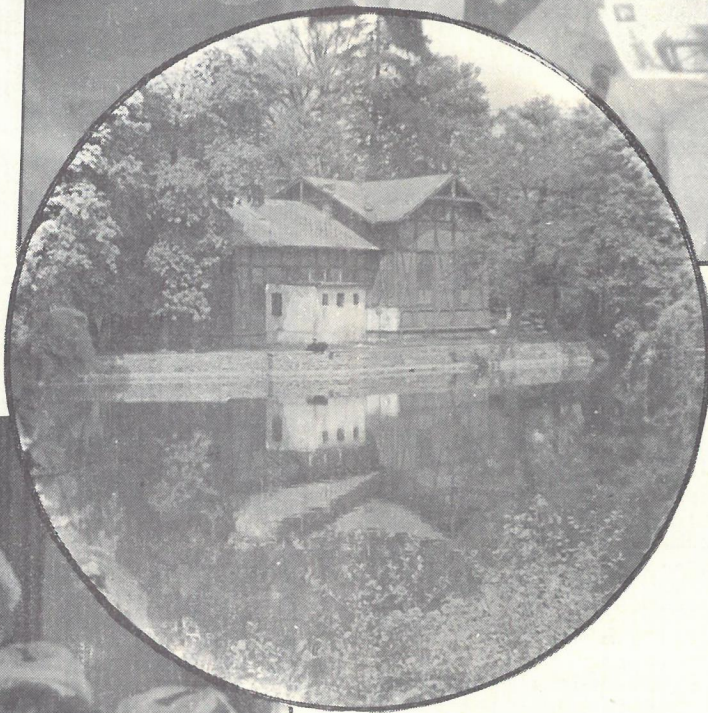
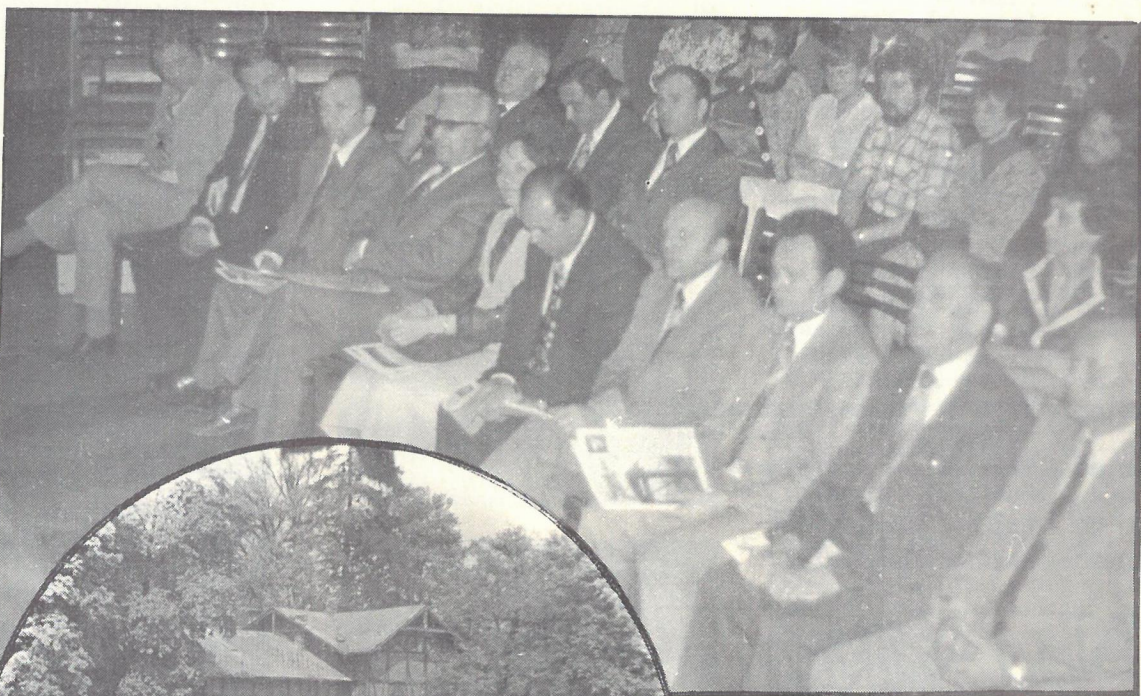
V tom okamžiku zmizela vidina hodinové relaxace v hotelové posteli.

Já: (s rozpaky) A o čem by to mělo být?

Red.: Něco o spolupráci profesionálů s amatéry.

Já: Nemohl bych napsat něco o spolupráci amatérů s profesionály?

Nejzáhadnější bylo, že se mě něco podobného stalo poprvé, ačkoliv jsem tento festival absolvoval několikrát. Vysvětlení této záhady přišlo nečekaně brzy: „Tak vás vítáme, pane Válo, jste tady první z lektorského týmu“.

„NĚCO O SPOLUPRÁCI PROFESIONÁLŮ S AMATÉRY“

Já osobně nemám dobrou zkušenost z takové spolupráce. Když jsem vedl amatérský soubor, neměl jsem to štěstí potkat profesionála, který by porozuměl mým tužbám a poetice, kterou jsem chtěl za každou cenu prezentovat. Všechna setkání tohoto druhu se odbyvala kritikou řemeslné nevybavenosti a školskými návodů „jak se má takové divadlo dělat“.

Když mě začali za uměleckou práci platit, tak jsem zase já radil amatérům nepoužitelné věci, protože

které přefiltrovaně pronikají do velkých divadel. Jsou kupodivu i takové případy, že amatérská divadélka byla profesionalizována.

Profesionální divadla zase mimo jiné disponují množstvím technických vymožeností a zkušeností v řemeslné práci. Můj projekt by tedy vypadal takto:

Jestliže je možné přijímat inspirační vlivy v profesionálním divadle od amatérů (a doufejme, že nejsou přijímány pouze mechanicky), dá se předpokládat i porozumění k těmto postupům. V tom je asi jádro celé věci. Porozumění snahám, ale i duši mladých lidí, by mělo být nejzákladnějším aspektem nejen pro spolupráci profesionálů s amatéry, ale i pro směřování dramaturgie a inscenačních postupů profesionálních divadel tak, aby nejen některé skupiny mladých lidí se v divadelní činnosti realizovaly, ale aby co nejvíce mládeže se začalo o divadlo zajímat.

dr. Svatopluk Vála

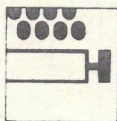
na přehlídce

- 10,00 - Seminář - **Současné inscenační postupy světového divadla** KP Jitex
- 13,00 - Přijetí delegace Šrámkova Písku na MěNV v Písku Radnice
- 15,00 - **Šest žen** soubor D 111 České Budějovice KP Jitex
- 17,00 + 18,00 - **„Roboti“** - LŠU Písek Divadelní klub
- 17,00 + 18,00 - **Píseň o lásce a smrti** soubor Šupina MěKS Vodňany KP Jitex
- 17,00 + 18,00 - **Vše, co potřebuješ k životu, je škola** Klub mladých autorů Uherské Hradiště Divadelní klub
- 20,00 - Náhradní program podle vývěsek ve foyeru KP Jitex
- 22,00 - Klub Šrámkova Písku Divadelní klub
- 22,00 - **Film: Otrokyně lásky** Divadlo

na přehlídce

- 10,00 - Seminární rozbor inscenací KP Jitex
- 15,00 + 17,00 - **Pantomimické etudy** soubor XYZ gymnasium Orlová **Kaštanová** Mimosa OKD Praha 6 Divadelní klub
- 15,00 + 17,00 - **Příhody Sindibáda** soubor Teatrzik Český Těšín KP Jitex
- 20,00 - **Trumf Ivana Andrejeviče** Poetické divadélko SKIP Přerov Divadlo
- 22,00 - Filmové představení Divadlo
- 22,00 - Klub Šrámkova Písku Divadelní klub

Nad šálkem kávy...

jsme tentokrát besedovali s člověkem z nejpovolanějších, neboť pamatuje (jako někteří z vás) ročník minulý či předminulý, ale i Šrámkův Písek z doby, kdy mnozí z vás nebyli ještě vůbec na světě. S. Richard Rothbauer, ředitel Stálé divadelní scény Písek, stál u zrodu I. ročníku a dosud, s nadšením mládí i moudrostí divadelního praktika bdí nad přehlídkou zkušeným okem.

Jaký je Váš názor na současnou dramaturgii festivalu a jaký ohlas má přehlídka u diváků?

Experiment a malé jevištní formy jsou zrovna tak nutné jako klasické kukátkové divadlo, pokud ovšem forma experimentu neporušuje kontinuitu a obsahem, zkrátka pokud nejde o samoučel.

Slyšeli jsme zde některé připomínky k představením...

Sám jsem s mladými lidmi pracoval a mám pro ně pochopení. Pamatuji si asi 3 extrémní představení. Mohly sloužit jako etuda, ale nebraly v úvahu diváka. Naopak bych oceňoval loňské představení *Odyseja* (DS J. Skřivana - režie Z. Pospíšil), to bylo velice dobré představení. Nebo soubor z Rychnova n. Kněžnou - študácká recese, bez podbízení, nikoliv kýčovitě udělané, živé, divácké představení.

Lituji, že nehraje gymnázium Břeclav. Také studentské představení se vším co k tomu patří.

A snad je trochu škoda, že letos neuvídim pohostinské profesionální představení. Nikdy nebyla na škodu konfrontace s profesionálním divadlem. Myslím, že amatéři by měli mít možnost takového srovnání. Například Provázek, Ypsilonka - ale nejen zahrát a odjet, ale posedět a využít jejich přítomnosti a i pro seminář.

Jaký je Váš názor na semináře?

Měla by to být platforma pro lidi, kteří divadlo dělají. Na základě shlednutého představení by měli hovořit sami režiséři a herci. Velká teorie je dobrá věc, a nezbytná, ale právě tady by měl být prostor i pro tu mravenčí práci, třeba dát slovo autorům. Čímž samozřejmě nevylučuji teorii, ta je nutná.

Na co se letos nejvíc těšíte?

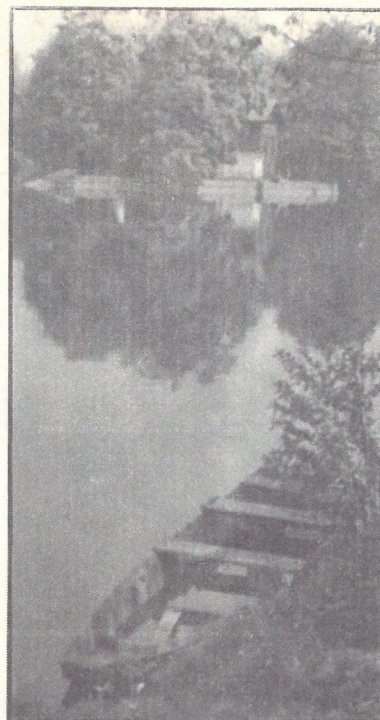
Že bude méně formálnosti a víc kumštu pro obecenstvo.

HOSTU PŘEHLÍDKY

Vlastimilu Kraftovi, tajemníkovi KV KSČ, který se zúčastnil slavnostního zahájení Šrámkova Písku, jsme položili jednu otázku.

Co byste přál letošního ročníku Šrámkova Písku?

Podle mého názoru spočívá hlavní poslání Šrámkova Písku v tom, že se mladý člověk a vůbec mladí lidé mohou pomocí svých vlastních prostředků vyjádřit a zobrazit své vidění světa kolem nás a své místo v něm. Přál bych si, abychom zde viděli divadlo skutečně mladé, neotřelé a to jak myšlenkově, tak třeba formálně. Pochopitelně to neznamená nějaké modní či formalistické přístupy, ani různou poplatnost vlivům, které nejsou vlastní ani mladému člověku, ani našemu socialistickému umění. Myslím, že letošní ročník ŠP vykročil na dobrou cestu.

na přehlídce

Nežila jsem marně

První ryze divadelní akce Šrámkova Písku byla zcela případně zaměřena k 35. výročí osvobození. Viděli jsme představení postavené na klasickém hereckém projevu vnitřního prožitku, který stavěl zcela jednoznačně na principech Stanislavského. To je přístup pro amatérský soubor jistě nesnadný. Hrát herečku je nemálo obtížné, amatérsky hrát velkou herečku je ještě obtížnější.

Avšak o tom, jak tato inscenační i textová úskalí soubor Malého divadla z Kolína zvládl, jste se mohli přesvědčit sami.

Ne realismus je první kritérium, ale umění.

Z. Nejedlý

Poezie ve fotografii

Již po jedenácté doprovází Šrámkův Písek soutěž fotografů Poezie ve fotografii. Letos se přihlásilo 142 autorů se 712 soutěžními fotografiemi, a tak je vybraná kolekce skutečně reprezentativním vzorkem fotografického umění československých amatérů. Neopomente i vy navštívíte výstavu Poezie ve fotografii, která je umístěna v divadle.

PŘEDSTAVUJEME

Malé divadlo Kolín uvedlo představení *Nežila jsem marně*. Divadlo pracuje od roku 1961 (tehdy se ještě jmenovalo DDT), od roku 1964 však již Malé divadlo a v dnešní sestavě přibližně od roku 1970. Vedoucím souboru je Josef Watterstein. Věkový průměr se pohybuje (prý) okolo 23 let. Hlavní doména jeho zájmu jsou pohádky pro děti a je třeba říci, že soubor pravidelně vítězí v Krajské přehlídce amatérských divadelních souborů hrajících pro děti a úspěšně se zúčastnil vyvrcholení této přehlídky v Ostravě roku 1978. Literární dramatické pásmo *Nežil* jsem marně připravil podle vlastního scénáře Pavel Dolejší k oslavám 35. výročí osvobození Sovětskou armádou.

Šupina MěKS Vodňany

Soubor bohužel nedorazil do uzávěrky, a tak Vám o něm přineseme zprávu až v některém z dalších čísel.

D 111 - České Budějovice

Soubor z Českých Budějovic i se svým vedoucím Eduardem Váňou dorazil do Písku v počtu 15 členů (jinak má soubor asi 30 lidí). Věkový průměr souboru, který existuje od roku 1970, je kolem 25 let. Originální název vznikl takřka klasickou cestou, v českobudějovickém divadle, ve kterém pravidelně ve čtvrtek účinkují, bylo 111 míst. S dalším rozvojem amatérského divadelnictví klesl tento počet na 99 míst, avšak název už zůstal.

Hrají heu Jiřího Suchého *Šest žen*, avšak uvidíme jen 3 ženy a o to více mužů. V titulní roli se na profi scéně vystřídal J. Suchý, J. Herz, M. Horníček a nyní navázal v D 111 E. Váňa. Představení bylo pro ŠP zkráceno na 70 minut. Soubor jinak má ve svém repertoáru mimo této hry ještě Horníčkovy *Dva muže v šachu*, *Ostrov dynamit* od Voskovce a Wericha (jejichž písňové texty budete v našem listu též nacházet), a také vlastní hry Eduarda Váni.

Klub mladých autorů při SSM gymnázia v Uherském Hradišti

Jelikož o přesunutí představení tohoto souboru bylo rozhodnuto až v pozdních večerních hodinách, přineseme Vám podrobnější informace také až zítra.

ZAHAJENO

O divadle

"... Ale fantazie komikova nemá někdy ani komického záměru. Její úsměv vzniká spíš ze štěstí, že Werich vidí uskutečňovat se věci, jejichž existence překvapuje nejvíc jeho, protože vidí přibližovat se a stýkat věci nejdlehlší a lidí nejrozdílnější. Neboť komikovo štěstí jest v jeho fantaskním vidění.

V i d ě n í - konkrétnost a skutečnost tohoto vidění - jest silou, kterou přesvědčují a strhávají obecenstvo. Neboť u komiků, stejně jako u básníků, jde o fantazijsní výtvoř, o řadu slov, o řadu představ, které buď naleznou nebo nenacházejí resonanci v instinktivním jádru naší bytosti. Jsou spojením slov, která přesvědčují a jsou spojení, která neříkají nic. Myslím, že magická síla, to tajemno, kterému se obdivujeme v herci, jest právě síla a intenzivnost jeho vidění, schopnost inspirovat se slovy (která herec říká) do té míry, že vidí svým vnitřním zrakem obrazy, které slovům básnickovým odpovídají. Vidění komikovo, jež jest tím intenzivnější, čím jest konkrétnější ("Malý snazivý Hagenbeček, řečený Julius Noe, vezl na své lodi, nazvané podle úmluvy Archa, obvyklou objednávkou zvěře do cirkusu Kludský na hoře Sinai. Vše měl srovnáno podle pořádku, aby se loď nepřevrhla, měl největší zvířata dole, pak nahoře menší, ještě menší, až nahoře byla bleška. . . " West-focket - Revue), čím víc co zprostředkuje neznámé pomocí známého, čím lépe vyvede syntési protikladů mezi všedním a neobyčejným, viděným a neznámým. Domyslíme-li si popis biblické potopy provázený Werichovým gestem, který na vrcholek mytické velké lodi pustí ze špetky palce a ukazováčku blešku tak elegantním pohybem, jakým pan Drift, Holanďan, přidává na váhu jeden karát na konečné vyvážení koupeného démantu - nemáme ani trochu pochybnosti o skutečné existenci toho světa, jež nazýváme světem jevištní imaginace, zcela neskutečným a přece tak konkrétním, složeným jenom z věcí, které máme na dosah ruky, a ze slov slyšených v každém úvodníku, v každé románové příloze nebo v nápisu německého filmu. Je-li jednou vstup do tohoto světa otevřen a přesvědčí-li komikovo vidění jeho posluchače, že právě i oni žijí tu s ním - pak jsou uvolněny všechny proudy těm neobyčejným setkáním představ a slov, která způsobují vždycky takové výbuchy smíchu. . . "

J. Honzl - Inspirované herectví (Ze sborníku 10 let Osvobozeného divadla, 1937)

BAROMETR

Náš reportér byl vyslán do terénu za účelem zmapování skutečnosti a zaznamenal:

- Písek se honosí nejen nejstarším mostem v Čechách, ale také nejmladším kamenným parkem ve střední Evropě, který je právě ve výstavbě.
- Rekord překážkové dráhy k restauraci U Reinerů je v současné době 28 vteřin. Pokud byste dosáhli lepšího času, oznamte tuto skutečnost v redakci a rekord bude zaznamenán v dlouhodobých tabulkách města Písku.
- Známy hotel Bílá růže, hlavní stan mnoha ročníků ŠP, pokračuje již třetí rok úspěšnou adaptací a vzhledem k tomu, že na stavbě se pracuje, je reálná naděje, že příští ŠP bude opět někde jinde.
- Byla zahájena výstavba plaveckého stadiónu a přesto, že zatím se v tomto místě koupou pouze žáby, brzo přijde doba, kdy se budou muset koupat někde jinde.
- Známa výletní restaurace „U Smetáka“ je občas otevřena. Pravidelnost, jak známo, přináší nezdavý stereotyp, což není případ tohoto krásného místa nad Otavou. Pokud půjdete tímto směrem, berte stravu s sebou.

Dnes večer v kině

Dnes večer máte možnost shlédnout v divadle film režiséra Nikity Michalkova **Otrokyně lásky**. Rozhodně si tento film nenechte ujít, patří k nejzajímavějším dílům současné kinematografie.

Režisér Nikita Michalkov, bratr slavného režiséra Michalkova - Končalovského, začal natáčet své filmy teprve nedávno, ale jeho hvězda okamžitě vylétla na poli mezinárodní kinematografie prudce vzhůru. V našich kinech, resp. spíše filmových klubech, můžeme vidět ještě jeho film *Sám mezi cizími*, *Nedokončená skladba*, *Pět večerů* a v brzké době snad dorazí jeho poslední dílo *Oblomov*.

Film *Otrokyně lásky* je pro nás pozoruhodný z toho důvodu, že sám režisér je původně herec, a proto ovládá výborně tuto problematiku. Snaží se - a skutečně se mu to daří - vytvořit „na place“ co nejlepší atmosféru pro hereckou práci. Sami uvidíte, jak mistrovské vý-

sledky to přináší. Nikita Michalkov si ve svých filmech i hraje, zde je to malá epizoda restaurátora.

Film je pozoruhodný i ze stylistických důvodů. Režisér se svým teamem se pokusil vyzkoušet, co všechno snese melodramatická forma. A výsledek je skutečně pozoruhodný. Přijďte a uvidíte!

Jiří Hošek

který nás zaujal svým vystoupením při slavnostním zahájení, se narodil 20.8.1955 v Praze.

Absolvoval pražskou konzervatoř a nyní studuje na hudební fakultě AMU. V roce 1976 se zúčastnil Interpretáční soutěže Otakara Ševčíka v Písku a získal II. cenu. Téhož roku obdržel čestné uznání na Mezinárodní soutěži Pražské jaro. Letos se stal laureátem obou uvedených soutěží.

Literární fanatik

Denně hltám celé knihy
hltám velké myšlenky
- pecky plívám do sklenky
Broňa Veselá

Svět o nás ví! Nejen dnes, ale všechny další dny natáčí v interiéru i exteriéru ŠP štáb ČST. Při troše štěstí můžete spatřit i sebe v barevném provedení a to dnes ve 2. vydání TN, 30.5. tamtéž a v sobotu v 1. vydání.

O STARÉM HEYDUKOVI

František Kubka

Roku 1950 jsem navštívil Heydukův poslední byt v Písku. Zůstalo tam všechno jako za básníkovy života. Jen některé rukopisy byly odvezeny do Prahy. Ale v secesním plyšovém albu jsem našel dávný snímek Vasilu Levského s věnováním Heydukovi. Levski byl bulharský revolucionář a jeden z vůdců protitureckého povstání. V Heydukově životopisu se vyskytovaly tedy i takové nebezpečné známosti.

Schůzka štábu v 11,00 hodin 27.5. zahájila činnost letošního XXIV. ročníku ŠP. Mimo některé organizační záležitosti jsme se dozvěděli, že schůzky štábu s vedoucími souborů se budou konat každý den v 9,00 hodin v klubovně KP Jitex.

ROMAN PANÁČEK

PĚT KROKŮ ZA MĚSTEM

Pět kroků za městem
tam je to jinačí
Pět kroků za městem
rosa trávu namáčí
Pět kroků za městem
je svět celý zelený
Pět kroků za městem
zeptejte se Ireny

Autoři pozor!
Zájem o původní tvorbu letošních přehlídek projevíla i divadelní a literární agentura DILIA. Dr. Emilie Šranková zde bude celý týden pozorovat, porovnávat a možná i vybírat.

errata

Pod tímto titulkem se budou ukrývat opravy chyb, které se vloudily na stránky Zpravodaje. Věřte, že za chyby nemůže nikdo z redakce ani štábu, ale že vše způsobuje s. Šotek, který neopomenul přijet na Šrámkův Písek již včera, a proto

NENÍ PRAVDOU

- že na slavnostním zahájení vystoupil Ivan Ženatý a Petr Štěpánek, ale byl to jiný laureát Ševčíkovy ceny, Jiří Hošek, o kterém se blíže zmiňujeme na jiném místě

- že ve středu uvidíme představení Plastického divadla z Bratislavy **Čo potom**, protože tento soubor se musel z pracovních důvodů omluvit

XXIV. ŠRÁMKŮV PÍSEK, zpravodaj přehlídky divadel malých jevištních forem a agitačních kolektivů, pořádané v rámci festivalu ZUČ na počest 35. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou, ve dnech 27. - 31. 5. 1980 v Písku. Hlavní pořadatel ČUV SSM ve spolupráci s ministerstvem kultury ČSR, ministerstvem školství ČSR, Českou odborovou radou JČ KNV, Okresním výborem SSM, ONV a Měst NV v Písku, za odborné spolupráce ÚKVC Praha. Náklad 300 výtisků. Pov. ONV č. j.kult.